

LIMBAŽU NOVADA DOME

Reģ. Nr. 90009114631, Rīgas iela 16, Limbaži, Limbažu novads, LV-4001
Tālrunis: 64023003, fakss: 64070870, e-pasts: dome@limbazi.lv

NOTEIKUMI Limbažos

2016.gada 28.janvārī

Nr.1

APSTIPRINĀTI
ar Limbažu novada domes
28.01.2016. sēdes lēmumu
(protokols Nr.3, 12.§)

Limbažu novada pašvaldības budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas, izpildes un kontroles kārtība

*Izdoti saskaņā ar
Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās
daļas 2.punktu, 73.panta pirmās daļas 4.punktu,
Likuma par budžetu un finanšu vadību 41.pantu,
likuma „Par pašvaldībām” 14.panta otro daļu un
likumu „Par pašvaldību budžetiem” 1., 13.pantiem*

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Noteikumi „Limbažu novada pašvaldības budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas, izpildes un kontroles kārtība” (turpmāk – noteikumi) nosaka Limbažu novada pašvaldības (turpmāk tekstā – pašvaldība) budžeta un tā grozījumu izstrādāšanas, apstiprināšanas, izpildes un kontroles nosacījumus, ievērojot Likumu par budžetu un finanšu vadību, likumu „Par pašvaldību budžetiem” un citus Latvijas Republikas normatīvos aktus.
- 1.2. Noteikumi attiecas uz visām pašvaldības institūcijām (pagastu pārvaldes, iestādes, nodaļas un programmu izpildītāji).
- 1.3. Šo noteikumu mērķis ir formulēt skaidrus nosacījumus visām darbībām, kas tiek realizētas Pašvaldības budžeta izstrādāšanas un izpildes gaitā.
- 1.4. Pašvaldības budžets ir līdzeklis likumā „Par pašvaldībām” noteikto funkciju īstenošanai ar finansiālām metodēm. Budžets ir pašvaldības finansiālās darbības un vadības pamatā.
- 1.5. Budžeta mērķis ir noteikt un pamatot, kādi finanšu līdzekļi ir nepieciešami pašvaldībai noteikto funkciju un pienākumu izpildei tā, lai izdevumus segtu atbilstoši ieņēmumi.
- 1.6. Budžets tiek sastādīts saimnieciskajam gadam, kas sākas katra gada 1.janvārī un beidzas 31.decembrī.
- 1.7. Budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta, ko veido Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktajā kārtībā.
- 1.8. Budžetā ir ieņēmumu, izdevumu un finansēšanas daļa, ko izstrādā atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai budžeta ieņēmumu, izdevumu un finansēšanas klasifikācijai.
- 1.9. Finanšu vadību šo noteikumu izpratnē nodrošina pašvaldība, tiesību aktos noteiktajā kārtībā izveidojot atbildīgu administrāciju, nosakot tās organizācijas struktūru un kompetenci.

- 1.10. Par finanšu vadību un vadības procesu pašvaldībā atbild domes priekšsēdētājs.
- 1.11. Finanšu vadības mērķis pašvaldībā ir efektīvas sistēmas radīšana, kas nodrošina lietderīgu un racionālu Limbažu novada pašvaldībai pieejamo līdzekļu izmantošanu atbilstoši pieņemtajiem Limbažu novada domes lēmumiem.
- 1.12. Finanšu vadība sevī ietver finanšu resursu nodrošināšanu, budžeta projekta sastādīšanu, pašvaldības budžeta apstiprināšanu un grozījumu veikšanu, kārtējā gada budžeta izpildi, brīvo apgrozāmo līdzekļu pārvaldīšanu un budžeta līdzekļu izlietojuma kontroles nodrošināšanu.
- 1.13. Pašvaldības budžets ir jāizstrādā un jāiesniedz apstiprināšanai Limbažu novada domei (turpmāk tekstā – dome) ne vēlāk kā divu mēnešu laikā pēc gadskārtējā valsts budžeta likuma izsludināšanas.
- 1.14. Budžeta izstrādāšanas un izlietošanas process ir atklāts. Budžeta projektam, budžetam un saimnieciskā gada pārskatam par budžeta izpildi, ir jābūt publiski pieejamiem.
- 1.15. Gadskārtējo budžetu un tā grozījumus apstiprina kā Limbažu novada domes saistošos noteikumus.

2. Budžeta projekta sagatavošana un apstiprināšana

- 2.1. Budžeta projekta izstrādāšanu organizē Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors.
- 2.2. Pamatbudžeta sastādīšanā tiek iesaistītas visas pašvaldības institūcijas – pagastu pārvaldes, iestādes, pašvaldības administrācijas nodaļas un programmu izpildītāji (turpmāk tekstā – pašvaldības institūcijas).
- 2.3. Pašvaldības Finanšu nodaļa sastāda sākotnējo pašvaldības ieņēmumu daļas prognozi nākamajam budžeta gadam, veicot iepriekšējo periodu ieņēmumu daļas izpildes analīzi, izvērtējot spēkā esošās un paredzamās izmaiņas normatīvajos aktos, kā arī pašvaldības institūciju iesniegtos plānojamie ieņēmumus atbilstoši tām noteiktajai kompetencei.
- 2.4. Budžeta prioritātes nākamajam budžeta gadam tiek noteiktas ņemot vērā ekonomisko situāciju valstī, plānotos valsts mēroga pasākumus ar pašvaldības pārstāvju dalību, pašvaldības apstiprināto investīciju plānu, kā arī attīstības programmā noteiktos uzdevumus.
- 2.5. Katru budžeta gadu pašvaldības Finanšu nodaļa līdz 1.oktobrim sagatavo rīkojuma projektu un kalendāro grafiku veicamajām darbībām, kādā pašvaldības institūcijas iesniedz budžeta pieteikumu projektu, kā arī izstrādā budžeta sastādīšanas kritērijus nākamajam budžeta gadam, ko apstiprina domes priekšsēdētājs.
- 2.6. Pēc noteikumu 2.5.punktā noteiktā pašvaldības izpilddirektora rīkojuma izpildes, pašvaldības Finanšu nodaļa izskata un apkopo pašvaldības institūciju iesniegtos budžeta pieteikumu projektus.
- 2.7. Pēc pašvaldības institūciju budžeta pieteikumu projektu izskatīšanas Finanšu nodaļa sagatavo pašvaldības budžeta projektu ar paskaidrojumiem un iesniedz tos domes priekšsēdētājam virzīšanai budžeta projekta izskatīšanai pastāvīgajās komitejās, izvērtēšanai un atzinumu sniegšanai.
- 2.8. Ieņēmumu daļas prognoze budžeta projekta veidošanas gaitā var tikt precizēta.
- 2.9. Pamatbudžeta projekta sastādīšanas gaita:
 - 2.9.1. Pašvaldības institūcijas apzina to uzturēšanai un noteikto uzdevumu izpildei nepieciešamos finanšu resursus, ievērojot noteikumos noteikto kārtību par pašvaldības institūciju ieņēmumu un izdevumu pieteikumu izstrādāšanu un iesniedz tos Finanšu nodaļai, pievienojot paskaidrojumus, pamatotus aprēķinus un citu informāciju;
 - 2.9.2. Pašvaldības Finanšu nodaļa, pieaicinot budžeta izpildītājus, analizē un izvērtē visu pieprasīto finanšu līdzekļu pamatojumu pa konkrētām budžeta sadaļām;
 - 2.9.3. Pašvaldības Finanšu nodaļa koriģē finanšu pieteikumus atbilstoši pašvaldības prioritātēm un ievērojot plānoto budžeta apjomu;
 - 2.9.4. Ja finanšu pieteikumus neatbilst 2.9.1.punktā noteiktajām prasībām, Finanšu nodaļai ir tiesības nesaskaņot budžeta pieteikumu un pieprasīt budžeta izpildītājam veikt tā koriģēšanu;

- 2.9.5. Finanšu nodaļa pārbauda un apkopo pašvaldības institūciju finanšu pieteikumus un noteiktajā termiņā iesniedz domes Finanšu komitejai atzinumu par finanšu pieteikumu iekļaušanu pašvaldības budžeta projektā.
- 2.10. Speciālā budžeta sastādīšanas gaita:
- 2.10.1. Speciālā budžeta izpildītājs iesniedz Finanšu nodaļai plānoto ieņēmumu un izdevumu projektu, pievienojot tam paskaidrojošos dokumentus – aprēķinus, tāmes utt.;
- 2.10.2. Finanšu nodaļa, pieaicinot budžeta izpildītāju, analizē un izvērtē finanšu līdzekļu plānoto izlietojumu pa konkrētām speciālā budžeta sadaļām, sagatavo atzinumu par iekļaušanu budžeta projektā un iesniedz to izskatīšanai domes Finanšu komitejā.
- 2.11. Budžeta sastādīšanas pamatnosacījumi:
- 2.11.1. Plānojot budžetu, jāpielieto pamatoti aprēķini, apstiprinātie limiti un izstrādāti budžeta aprēķinos izmantojamie kritēriji. Algu aprēķinos jāpielieto apstiprināti amata vienību saraksti, kā arī amatalgas un samaksas reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktie nosacījumi;
- 2.11.2. Pašvaldības institūciju iesniegtajiem budžeta projekta aprēķiniem, prognozēm un paskaidrojumiem jābūt precīziem un kvalitatīviem;
- 2.11.3. Pašvaldības budžeta finansēto institūciju izdevumi saimnieciskajā gadā nedrīkst pārsniegt līdzekļu daudzumu, kuru veido attiecīgā saimnieciskā gada budžetā plānotie ieņēmumi, iepriekšējā saimnieciskā gada budžeta līdzekļu atlikums un aizņēmums no Valsts kases;
- 2.11.4. Pašvaldības budžeta izdevumu daļa pēc ekonomiskās klasifikācijas kodiem tiek apstiprināta saskaņā ar klasifikatora pirmajiem diviem cipariem.
- 2.12. Gadskārtējā budžeta projekts ietver:
- 2.12.1. Skaitlisku informāciju par budžeta ieņēmumiem atbilstoši pašvaldības noteiktajiem ieņēmumu avotiem un Ministru kabineta noteiktajai budžeta ieņēmumu klasifikācijai;
- 2.12.2. Datus par iepriekšējā saimnieciskā gada budžeta līdzekļu atlikumu;
- 2.12.3. Katrai izdevumu kategorijai iedalīto līdzekļu apmēru atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai budžeta izdevumu klasifikācijai;
- 2.12.4. Informāciju par visām pašvaldības saistībām un sniegtajiem galvojumiem, ietverot arī parāda saistības, atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai parāda uzskaites klasifikācijai;
- 2.12.5. Informāciju par speciālajiem budžetiem;
- 2.12.6. Informāciju par investīciju programmu;
- 2.12.7. Informāciju par ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem un Eiropas Savienības politiku instrumentiem;
- 2.12.8. Citu informāciju, kuru atzīst par nepieciešamu.
- 2.13. Budžeta projektam pievienojami paskaidrojumi, kas ir tā neatņemama sastāvdaļa.
- 2.14. Divu nedēļu laikā pēc saistošo noteikumu par pašvaldības budžeta spēkā stāšanos, budžeta izpildītāji iesniedz Finanšu nodaļā, atbilstoši apstiprinātajam budžetam, ieņēmumu un izdevumu tāmes.
- 2.15. Pašvaldības izpilddirektors ir pilnvarots mēneša laikā pēc saistošo noteikumu par pašvaldības budžeta spēkā stāšanos apstiprināt pašvaldības institūciju ieņēmumu – izdevumu tāmes apstiprinātā budžeta ietvaros, saskaņā ar spēkā esošajiem Ministru kabineta noteikumiem par budžeta ieņēmumu daļu pēc klasifikācijas kodiem un izdevumu daļu atbilstoši izdevumu funkcionālajām kategorijām un ekonomiskās klasifikācijas kodiem.

3. Budžeta grozījumu sagatavošana un apstiprināšana

- 3.1. Grozījumi budžetā tiek veikti, ja:
- 3.1.1. Ikgadējā valsts budžetā vai normatīvajos aktos veikto izmaiņu rezultātā palielinās vai samazinās pašvaldības budžeta apjoms;
- 3.1.2. Notikusi pašvaldības budžeta ieņēmumu daļas pārpilde vai neizpilde un ir nepieciešams pārskatīt iepriekš pieņemtos lēmumus vai mainīt realizējamo pasākumu prioritātes,

- palielinot vai samazinot tam paredzēto finansējuma apjomu;
- 3.1.3. Paredzētas novirzes no pašvaldības institūciju tāmēm, ieņēmumu un izdevumu prognozēm;
 - 3.1.4. Pieņemti Limbažu novada domes lēmumi, kuru rezultātā paredzētas novirzes no pašvaldības institūciju tāmēm.
 - 3.2. Budžeta grozījumi tiek veikti, pamatojoties uz pašvaldību institūciju sagatavotajiem pieprasījumiem, pamatojot finanšu līdzekļu nepieciešamību un sniedzot detalizētus aprēķinus un atšifrējumus, izmaiņu gadījumā norādot arī līdzekļu ekonomijas vai samazinājuma iemeslus.
 - 3.3. Budžeta un tāmju grozījumi nedrīkst būt par iemeslu pašvaldībai noteikto funkciju izpildes pārtraukšanai. Par grozījumu atbilstību minētajiem nosacījumiem atbild budžeta izpildītājs – pašvaldības institūcijas vadītājs.
 - 3.4. Ja tāmes iekšējie grozījumi nepalielina vai nesamazina pašvaldības budžetā apstiprinātās programmu kopsummas, kad izmaiņas netiek veiktas starp ekonomiskās klasifikācijas kodiem pēc izmaksu mērķa (to norāda klasifikatora pirmie divi cipari), budžeta grozījumi netiek veikti.
 - 3.5. Budžeta un tāmju grozījumus, kas maina apstiprinātā budžeta vai tāmes kopsummu, kā arī pieprasījumus par papildus finansējumu izpildītājs, pievienojot tam paskaidrojošos dokumentus ar grozījumu iemeslu skaidrojumu (apstākļu izmaiņas, kļūdas sākotnējā plānošanā, papildus programmu ieviešana), iesniedz Finanšu nodaļai, kura dod atzinumu par grozījumu pamatotību un gadījumos, kad izmaiņas tiek veiktas starp ekonomiskās klasifikācijas kodiem pēc izmaksu mērķa (to norāda klasifikatora pirmie divi cipari), iesniedz izskatīšanai un atzinuma sniegšanai domes Finanšu komitejā.
 - 3.6. Domes Finanšu komiteja ir tiesīga lemt par grozījumiem pašvaldības gada budžetā ieņēmumu un izdevumu klasifikācijas kodu griezumā pēc ieņēmumu un izmaksu mērķa, ko norāda klasifikatora pirmie divi cipari.
 - 3.7. Budžeta grozījumus (vai tāmes iekšējos grozījumus) var ierosināt pašvaldības institūciju vadītāji, kas izpilda budžetu, domes vadība un deputāti.
 - 3.8. Pašvaldības Finanšu nodaļa sagatavo informāciju par budžeta grozījumiem un saskaņo ar izpilddirektoru. Izpilddirektora pozitīva atzinuma gadījumā Finanšu nodaļa sagatavo saistošo noteikumu projektu un iesniedz to domes priekšsēdētājam virzīšanai izskatīšanai Limbažu novada domes sēdē.
 - 3.9. Budžeta grozījumu pieprasījumus, kas ir saņemti vēlāk nekā 3 darba dienas pirms termiņa, kad ir iesniedzams saistošo noteikumu projekts izskatīšanai kārtējā domes Finanšu komitejā, pašvaldības Finanšu nodaļa ir tiesīga virzīt uz nākamo Finanšu komiteju.

4. Budžeta izpilde un atbildība par budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas un izpildes kontroles procesu

- 4.1. Lai sekmētu budžeta līdzekļu racionālu izlietošanu, budžeta izpildes procesā tiek nodrošināti iekšējās kontroles sistēmas trīs posmi: priekškontrolle, kārtējā kontrole un pēckontrolle.
 - 4.1.1. Priekškontroli veic budžeta sastādīšanas procesā, lai jau sākotnēji netiktu radīta iespēja gan piešķirt, gan nelietderīgi izlietot finanšu līdzekļus. Šajā procesā tiek iesaistītas visas pašvaldības institūcijas;
 - 4.1.2. Kārtējo kontroli veic Finanšu nodaļa. Kārtējā kontrole notiek pirms tiek veikta samaksa par materiālo vērtību iegādi, izpildītiem darbiem vai saņemtiem pakalpojumiem, pārbaudot dokumentu saturu un vai konkrētai izdevumu pozīcijai budžetā ir paredzēts finansējums un tas ir pietiekams, lai veiktu iesniegto dokumentu apmaksu;
 - 4.1.3. Pēckontrolle ir zvērinātā revidenta atzinums par pašvaldības finansiāli saimniecisko darbību, kā arī sagatavotais pašvaldības gada pārskats, kas tiek apstiprināts Limbažu novada domes sēdē.
- 4.2. Budžeta izpildītāji – pašvaldību institūciju vadītāji, atbild par:
 - 4.2.1. Šajos noteikumos noteiktās kārtības un prasību ievērošanu, izpildi un kontroli, kā arī par budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem

- mērķiem un apstiprinātajām tāmēm;
- 4.2.2. Šajos noteikumos noteikto normu ievērošanu pašvaldības budžeta projekta sastādīšanas gaitā, atbilstoši savai kompetencei, nodrošina budžeta izpildi un kontroli, kā arī pašvaldības budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem, nepārsniedzot budžetā apstiprināto apropriāciju.
 - 4.3. Budžeta izpildītājiem kārtējā budžeta gada laikā ir atļauts realizēt izdevumus tādā apmērā, kādā tiem ir paredzēti līdzekļi no dotācijas vispārējiem ieņēmumiem, īpašiem mērķiem iezīmētiem ieņēmumiem, kā arī no ieņēmumiem par sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem, nepārsniedzot budžetā paredzēto apropriāciju.
 - 4.4. Pašvaldības budžeta ieņēmumu daļas neizpildes gadījumā pašvaldības Finanšu nodaļa ierosina domes vadībai samazināt struktūrvienībām atvērtu finansējumu. Priekšlikumus par struktūrvienībām atvērtā finansējuma samazināšanu pēc domes Finanšu komitejas atzinuma saņemšanas apstiprina Limbažu novada dome.
 - 4.5. Investīciju programmas projektu asignējumi ir pieļaujami atbilstoši kārtējā gada saistošajos noteikumos par pašvaldības budžetu apstiprinātajām summām. Uzsāktie, bet nepabeigtie investīciju projekti nākamajā saimnieciskajā gadā finansējami līdz objektu pabeigšanai, veicot samaksu attiecīgajam objektam paredzētajā apjomā.
 - 4.6. Budžeta izpildītāji, kuri pārkāpuši šos noteikumus, saucami pie likumā noteiktās atbildības.
 - 4.7. Finanšu līdzekļu izlietojuma atbilstību paredzētajiem mērķiem, finanšu vadības principiem un normatīvajiem aktiem, atbilstoši savai kompetencei, kontrolē Finanšu nodaļa.
 - 4.8. Par pašvaldības budžeta sastādīšanas un izlietošanas likumību ne retāk kā vienu reizi gadā atzinumu sniedz zvērināts revidents vai auditorfirma.
 - 4.9. Budžeta izpilde tiek atspoguļota pārskatos atbilstoši Ministru kabineta noteikumos noteiktajam par obligāti iesniedzamajiem pašvaldību pārskatiem.

5. Budžeta izpildes kārtība, ja nav apstiprināts kārtējā gada budžets

- 5.1. Ja Limbažu novada pašvaldības saistošie noteikumi par pašvaldības budžetu nav stājušies spēkā līdz saimnieciskā gada sākumam:
 - 5.1.1. Izdevumi budžeta izpildītāju programmu nodrošināšanai mēnesī nedrīkst pārsniegt vienu divpadsmito daļu no iepriekšējā gada apropriācijas;
 - 5.1.2. Nesamazinās izpildāmās funkcijas vai programmu apjomi salīdzinājumā ar iepriekšējo saimniecisko gadu;
 - 5.1.3. Tiek turpināta uzsākto investīciju projektu finansēšana, veicot samaksu attiecīgajam objektam paredzētajā apjomā;
 - 5.1.4. Tiek nodrošināta ārvalstu finanšu palīdzības, Eiropas Savienības politiku instrumentu un pašvaldības budžeta līdzfinansējuma līdzekļu asignēšana no ārvalstu finanšu palīdzības finansētiem jauniem pasākumiem (projektiem) atbilstoši Limbažu novada domes pieņemtiem lēmumiem par projekta iesniegumu atbalstu.

6. Noslēguma jautājums

- 6.1. Noteikumi stājas spēkā nākošajā dienā pēc to apstiprināšanas Limbažu novada domes sēdē.

Limbažu novada pašvaldības
Domes priekšsēdētājs

D.Zemmers